

mig at fremsføre idag, skulle slutte sig nærmest til, hvad den sidste ærede Landsktingsmand (Mabvig) omtalte, og derved maatte dog tilige berøre nogle andre Punkter, der ogsaa fandt Omtale af den foregaaende ærede Taler (Wessely). Det er nemlig igjen en Betragtning af, hvorvidt Bestemmelserne i Forfatningsloven for Kongeriget og Forfatningsloven for Monarchiet kunne siges at være heldige; det vil da siges specielt i Forfatningsloven for Kongeriget; thi denne var engang givet, og man kunde, altsaa ikke ved den senere Lov i nogen væsentlig Grad forandre Bestemmelserne. Den sidste ærede Taler yttrede i sit Foredrag, at han fandt, at jeg havde været mindre billig i min Omtale af disse Ord, at jeg havde udtalt en stærk Dabel imod dem. En stærk Dabel veed jeg dog just ikke; at jeg har udtalt; jeg har sagt, at de vare utydelige og uklare. Der er heelt andre Redactionsmangler i denne Grundlovsbestemmelse end den nærværende, og der er jo Exempler af mange forskjellige Arter, som kunne anføres, lige indtil det berømte, som angaaer de Lærestalter, der for Fremtiden skulle henhøre under Kongerigets særlige Bestyrelse, hvilken Bestemmelse Enhver jo vil see i Grunden er bleven aldeles meningsløs. Men jeg kan dog ikke Andet end gjentage, at jeg finder de her omhandlede Ord uheldige. Jeg kan ikke troe, at naar det havde staaet klart, hvad det var, man dengang vilde gennemføre, man da vilde have kunnet indskrænke sig til en saa utydelig og vag Angivelse som den, der i denne Bestemmelse har fundet Sted. Jeg haaber, at det vil findes at være i fuldkommen Samklang, at der skjult har ligget den Tanke til Grund, som nu vil finde sin fyldigere Udtalelse igjennem en Praxis og de Love, der derved ville fremkaldes. Men der aabnes en temmelig stor Udgang til Vilkaarlighed ved Ordene, saaledes som de ere affattede. Det vil jo mindes, at der slet Intet udtales, om det er et Deficit, der er til, eller et Deficit, der forventes, eller et Deficit, som allerede forlangt er afsluttet; det er blevet staaende dunkelt; det bliver nok i Slutningen, hvor der tales om, at der til Forsaldstiderne skal udredes bestemte Beløb, saaledes bestemt, at man dog maa kunne komme

til heraf at see, at det egentlig ikke kan være noget Deficit, som først skulde blive til, hvorom der er Tale; thi saa var det vanstelig at fastsætte disse Forsaldstider; men i og for sig er det jo en meget uklar Regel, der saaledes er blevet fastsat. Men endnu ganske anderledes ubestemt og mislig bliver Reglen, naar man spørger: Ja, men hvorledes skal dette Deficit bestemmes? — og det er af den største Betydning. Det kan man svare, at det er en Differentis, fremstaaet ved at subtrahere Udgifter fra Indtægter. Ja, forsaavidt der Bestemmelsen overmaade klar, og man kan da ikke nægte, at der er givet Alt, hvad der kunde ønskes; men de to Størrelser, hvorved denne Differentis skulle fremstaae, de ere aldeles uklare. Hvad der er Indtægt, og hvad der er Udgift, det fordrede en ganske anden Betegnelse, og en Betegnelse, som man, hvis man havde villet indlade sig paa at give den, dog meget snart vilde have fundet ikke at kunne faae sin naturlige Plads i en Grundlovsbestemmelse. Der er det, at efter min Formening det Mislige ligger, at man ved at indblande disse finantsielle Postingsudtryk har draget Betragtningen over paa et Gebeet, hvor den let ganske kan vilbledes. Hvad der er Indtægt, og hvad der er Udgift, er det nemlig i høieste Grad vanstelig at komme til nogen afgjort Formening om, og jeg vil sige, at Intet vilde være lettere end fuldstændigt at opfylde de Herrers Ønsker, som formene, at der i Formen er kommen en Strid frem med den citerede Grundlovsbestemmelse, og jeg veed ikke, om jeg ikke ved min Indskydelse paa vor Finantsforvaltning skulde for Fremtiden kunne undgaae denne Conflict ved en ganske simpel Rettelse. Intet vilde være nemmere end at fremkalde den fuldstændige Balance igjen, som man nu synes er brudt. Thi hvad skulde være til Hinder for at opføre som en sidste Udgiftspost paa Udgiftssiden: „Til Førmereelse af Monarchiets Activer, Reservefond, Kassebeholdning“, eller hvad man vil ønske, og saa sætte hele Summen op. Jeg gad see, om ikke Finantsministeren skulde meget godt ligeoverfor Rigsraadet og enhver anden Magt, for hvilken han har noget Ansvar, kunne forklare og forsvare denne Postis Opførelse. Den er jo aldeles naturlig